

Svar på ofte stillede spørgsmål om EU's lovgivning til virksomheders bæredygtighedsrapportering

Udsendt af EU-Kommissionen 7. august 2024

EU-Kommissionen har udsendt udkast til svar på en række FAQ'er

EU-kommissionen [offentliggjorde](#) den 7. august 2024 et sæt af svar på 90 ofte stillede spørgsmål (FAQ'er). FAQ'erne giver Kommissionens præciseringer og fortolkninger til kravene om bæredygtighedsrapportering under direktivet om bæredygtighedsrapportering (CSRD) samt en række FAQ'er om de europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering (ESRS), EU Taksonomiforordningen, kravene til digital opmærkning, revisorerklæringer og SFDR.

FAQ'erne har status som udkast, da de ikke er offentliggjort i EU's official Journal endnu, men det er vores forventning, at der ikke vil blive foretaget ændringer til udkastet og frem til de foreligger i endelig form på alle EU's sprog. Vær opmærksom på, at disse FAQ'er ikke er bindende, men at de har en afgørende rolle i fortolkningen af kravene i de nævnte regelsæt. Derudover vedrører disse FAQ'er både direktiver og forordninger, hvorfor det er vigtigt at pointere, at der kan være yderligere krav og forhold, som skal overvejes i forhold til implementeringen af de omfattede direktiver i dansk lovgivning, da det i den forbindelse er den danske lovgivning, der er gældende. Kommissionen kan vælge at offentliggøre yderligere FAQ'er fremadrettet.

Herunder finder du et resumé af et udvalg af FAQ'er, som vi mener er særlig vigtige eller nyttige baseret på vores indledende gennemgang. Konklusionerne er gengivet nedenfor og uddybet under afsnittene med blå baggrund. De er som udgangspunkt relevante både for virksomheder, der aflægger årsrapport efter Årsregnskabsloven, og for virksomheder, der er underlagt de finansielle regnskabsbekendtgørelser. Nedenstående indeholder dog alene forhold relateret til årsregnskabslovens bestemmelser. Beskrivelserne nedenfor skal ses i sammenhæng med det oversigtsskema, der er vist sidst i dokumentet i f.t. ikrafttrædelsesbestemmelserne for de enkelte kategorier af virksomheder.

1. Anvendelsesområde og undtagelser

Årsregnskabslovsloven definerer størrelsesgrænser for hvilke virksomheder, der er omfattet af krav om bæredygtighedsrapportering og fra hvornår.

[FAQ 1 og 2](#)

Der har været drøftelser om hvordan man skulle fastsætte størrelsen på en virksomhed i særlige situationer. Dette er vigtigt for at vurdere, om man er en stor eller en mindre virksomhed, da små og mellemstore virksomheder (uden værdipapirer, der er optaget til handel på et reguleret marked i EU/EØS) ikke skal medtage bæredygtighedsrapportering i årsrapportens ledelsesberetning. I FAQ'erne slås fast, at det er medlemslandenes lokale lovgivning og fortolkningen heraf, som er gældende. For Danmark er dette reguleret i Årsregnskabsloven og specifikt § 7.

En virksomhed, der har udstedt værdipapirer, der er optaget til handel på et reguleret marked i EU/EØS, kan ikke gøre brug af undtagelsen om at fravige bæredygtighedsrapportering ved at henvise til en overliggende moder, hvis virksomheder overskrider størrelsesgrænserne for store virksomheder, jf. Årsregnskabsloven § 7.

[FAQ 19 og 24](#)

Hvis man som børsnoteret dansk selskab på et reguleret marked har indgået i en overliggende moders koncernregnskab, kan den danske børsnoterede virksomhed ikke undtages fra udarbejdelse af koncernregnskab selv. Dette princip fortsætter i bæredygtighedsrapporteringen, hvilket vil sige, at det børsnoterede danske selskab som udgangspunkt skal udarbejde konsolideret bæredygtighedsrapportering – men det gælder udelukkende for store virksomheder målt på koncernniveau. Dvs. at hvis selskabet er børsnoteret på et reguleret marked og samtidig er stor målt på koncernniveau skal selskabet selv aflægge en bæredygtighedsrapportering og er således ikke undtaget trods selskabet indgår i en overliggende bæredygtighedsrapportering for moderselskabet.

Derimod vil små- og mellemstore virksomheder, som er børsnoteret på et reguleret marked, kunne henvise opad til en overliggende moder for bæredygtighedsrapporteringen, da der gælder andre bestemmelser for de små og mellemstore børsnoterede virksomheder.

Dette er også reflekteret i Årsregnskabsloven, hvor § 99 a stk. 7 indeholder muligheden for henvisning opad, mens begrænsningen for store virksomheder, der er børsnoteret på et reguleret marked i EU/EØS, fremgår af § 102 stk. 7.

Alle datterselskaber, som ikke har værdipapirer, der er optaget til handel på et reguleret marked i EU/EØS, kan benytte sig af undtagelsen om ikke at skulle medtage en bæredygtighedsrapportering, såfremt datterselskabets bæredygtighedsoplysninger er medtaget i det overliggende moderselskabs konsoliderede bæredygtighedsrapportering – både for modervirksomheder indenfor EU/EØS og udenfor. I sidstnævnte situation kan ikke-EU/EØS-modervirksomheders bæredygtighedsrapportering indeholde datterselskabets rapportering efter artikel 8 i EU Taksonomiforordningen og dermed kun dække datterselskabets og ikke hele koncernens aktiviteter. Dette er i modsætning til bestemmelserne gældende for selve CSRD/ESRS-rapporteringen. Alternativt kan datterselskabets artikel 8 rapportering inkluderes i datterselskabets egen ledelsesberetning.

[FAQ 19, 34 og 47](#)

For dattervirksomheder af ikke-EU/EØS-modervirksomheder er der valgfrihed mellem om EU-taksonimirapporteringen medtages i rapporterne for ikke-EU/EØS-modervirksomheder eller i de enkelte datterselskabers årsrapporter. Såfremt ikke-EU/EØS-modervirksomheden medtager datterselskabernes rapporteringer, vil den således skulle medtage alle globale koncernvirksomheder i bæredygtighedsrapporteringen efter ESRS og kun EU taksonimirapporteringen for de EU dattervirksomheder, som gør brug af undtagelsen om rapportering af EU Taksonomi-oplysningerne.

FAQ'en svarer dermed på hvor EU taksonomi-oplysningerne kan medtages, men er tavs omkring hvordan. Sagt på en anden måde er det fortsat ikke klart, om ikke-EU-modervirksomheder skal konsolidere EU taksonomi-oplysningerne eller om de skal vise oplysningerne selskab for selskab i deres rapportering, fx ved udfyldelse af EU taksonomi-skemaerne for hver enkelt dattervirksomhed

Ovenstående er også reflekteret i Årsregnskabslovens § 99 a stk. 9.

Den konsoliderede ledelsesberetning/konsoliderede bæredygtighedsrapportering for en modervirksomhed, som et datterselskab refererer til for selv at undlade udarbejdelse af bæredygtighedsrapportering, behøver ikke at være offentliggjort, når det undtagne datterselskab offentliggør sin ledelsesberetning. Såfremt den overliggende konsoliderede ledelsesberetning eller bæredygtighedsrapportering endnu ikke er tilgængelig, kan datterselskabet i sin egen årsrapport inkludere et link til den hjemmeside, hvor bæredygtighedsrapporteringen for modervirksomheden vil blive offentliggjort.

FAQ 20

For virksomheder med en modervirksomhed indenfor EU/EØS

Årsregnskabsloven behandler ikke forholdet om hvorvidt overliggende ledelsesberetning skal være offentliggjort senest samtidig med offentliggørelse af årsrapporten for dattervirksomheden, men i bemærkningerne til lovændringen fremgår følgende,

"Efter det foreslåede § 99 a, stk. 7, 3. pkt., vil der, for at dattervirksomheden i medfør af det foreslåede stk. 8 vil kunne anvende undtagelsen i stk. 7, skulle være sket offentliggørelse af modervirksomhedens konsoliderede ledelsesberetning senest samtidig med, at dattervirksomheden indsender sin ledelsesberetning."

Erhvervsstyrelsen bør efter vores opfattelse nu forholde sig til, om overliggende ledelsesberetning skal være offentliggjort senest samtidig med datterselskabets rapportering eller om EU-Kommissionens konklusion i FAQ'en også er gældende i Danmark. Indtil en sådan stillingtagen foretages, anser vi fortsat lovbemærkningerne til lovændringen som gældende i Danmark.

For virksomheder med en modervirksomhed udenfor EU/EØS

For sådanne virksomheder har man i Årsregnskabslovens § 99 a stk. 9 indirekte behandlet dette forhold, da dattervirksomheder som henviser opad til en ikke-EU/EØS modervirksomheds bæredygtighedsrapportering skal indsende denne rapportering sammen med sin egen årsrapport til Erhvervsstyrelsen. Da dette fremgår direkte af lovtæksten, må det også gælde fremadrettet på trods af FAQ'en.

Den konsoliderede bæredygtighedsrapportering for en ikke-EU/EØS-moder (udarbejdet frivilligt i henhold til artikel 29a i regnskabsdirektivet for at undtage EU/EØS-datterselskaber for bæredygtighedsrapportering) skal inkludere alle modervirksomhedens datterselskaber globalt og ikke alene EU-datterselskaberne, hvilket er i modsætning til hvad der gælder for taksonimirapportering, jf. ovenfor.

FAQ 87

Vi har på næste side illustreret anvendelsesområdet for danske ikke-finansielle virksomheder, herunder hvilke virksomheder, der bliver omfattet af bæredygtighedsrapporteringen hvornår. Vi har indsat et blåt ikon , hvis virksomhederne tillige skal medtage oplysninger i henhold til EU's taksonimiforordning.

Læs hele ændringsloven [her](#).

Regnskabsår	PIE	Øvrige virksomheder omfattet af årsregnskabsloven					Størrelsesgrænser 		
	Børsnoterede (regulerede)*	Statslige aktieselskaber 	Erhv. drivende fonde 	Visse øvrige virksom.** 	Øvrige	Ansatte	Omsætning	Balance	
2024						> 500			
2025						> 250	> 391 DKKm	> 195 DKKm	
2026						> 10	> 7 DKKm	> 3,5 DKKm	

Med mulighed for udskydelse til 2028

* Inkluderer også noterede finansielle PIEs og ikke-EU/EØS virksomheder noteret på regulerede markeder indenfor EU/EØS

** Visse virksomheder med begrænset ansvar herunder andelsselskaber, F.M.B.A mv.

 Danske tilføjelser/ændringer til scopet/implementering

 Omfatter også artikel 8 taksonomirapportering

 Skal overskride to af de tre størrelsesgrænser i to på hinanden følgende år, bortset fra ansatte for 2024 som er baseret på gennemsnit for året. For 2026 er grænserne alene baseret på moderselskabet og ikke koncernen

2. Europæiske bæredygtighedsrapporteringsstandarder (ESRS)

Den treårige overgangsperiode for værdikæderapportering af målepunkter (metrics) gælder for hver virksomhed og begynder for hver enkelt, når deres respektive bæredygtighedsrapportering bliver et krav.

FAQ 31

FAQ'en medtager eksempel på en virksomhed, som har rapporteringsperiode i 2024 og som dermed er undtaget fra værdikædeoplysninger for målepunkter (metrics) i 2024, 2025 og 2026. Det gælder også en virksomhed, som vokser ind i kravene. Eksempelvis vil en virksomhed, som bliver C (stor) i 2027, være undtaget fra værdikædeoplysninger i perioderne 2027, 2028 og 2029.

Efter den treårige overgangsperiode kan der være omstændigheder, hvor virksomheden ikke kan indsamle oplysninger om sin op- og nedadgående værdikæde efter at have gjort en "rimelig indsats". I denne situation skal virksomheden estimere målepunkterne. For at bestemme den "rimelige indsats", bør virksomheden tage hensyn til sine specifikke fakta og omstændigheder samt betingelserne i det eksterne miljø, hvori den opererer. Kriterier for at gøre det, kan omfatte

FAQ 29

- størrelsen og ressourcerne for virksomheden i forhold til værdikædens omfang og kompleksitet,
- den tekniske parathed for virksomheden til at indsamle værdikædeoplysninger,
- tilgængeligheden af værktøjer til at få adgang til og dele værdikædeoplysninger,
- den tekniske parathed for værdikædeaktøren,
- niveauet af indflydelse og købekraft for virksomheden over værdikædeaktøren osv.

Det forventes, at virksomheder i højere grad vil benytte sig af skøn i de første år. Virksomheden bør overveje, om brugen af skøn sandsynligvis vil påvirke kvaliteten af de rapporterede oplysninger.

3. Digital taksonomi

Indtil EU-Kommissionen vedtager digitale taksonomier for opmærkning af bæredygtighedsrapporteringen (ESRS) og EU taksonomien, er virksomheder ikke forpligtet til at opmærke deres bæredygtighedsrapportering i XBRL-format.

FAQ 38

Det har været usandsynligt, at kravet om opmærkning af bæredygtighedsrapporteringen for 2024 kom til at være gældende, som følge af processen ved udarbejdelsen og vedtagelsen. Der har dog manglet en officiel udmelding på at de digitale taksonomier er udskudt. Denne FAQ er tilsvarende ingen udmelding om en udskydelse, men præciserer alene, at der ikke skal opmærkes indtil der er en vedtaget digital taksonomi. Således mangler den officielle udmelding om udskydelse fortsat.

Danske virksomheder, som bliver underlagt bæredygtighedsrapportering efter CSRD og EU taksonomi efter taksonomiforordningen, har fortsat krav til opmærkning af andre oplysningskrav eksempelvis ved redegørelse for måltal og politikker vedrørende det underrepræsenterede køn i virksomhedens ledelse. Præciseringen om at virksomheder ikke skal opmærke gælder således alene for bæredygtighedsrapporteringen efter § 99a i årsregnskabsloven og EU taksonomien og kun indtil de digitale taksonomier foreligger.

Hvad angår EU taksonomi, fortsætter tidligere praksis hvor den digitale taksonomi er skøret ned til ét felt. Læs mere [her](#).

4. Ikke-EU/EØS-koncerns bæredygtighedsrapportering

Rapporteringsforpligtelserne for en ikke-EU/EØS-koncern er ikke de samme som for en dattervirksomhed beliggende i EU/EØS. Man skal som dattervirksomhed i EU/EØS, derfor være opmærksom på, at man ikke fritages for rapportering ved henvisning opad. For at opnå fritagelsen for dattervirksomheden i EU/EØS, skal ikke-EU/EØS-koncernen rapportere efter ESRS eller ligeværdige standarder.

FAQ 48

Der findes p.t. ikke standarder som er vurderet ligeværdige med ESRS'erne. Derfor skal en ikke-EU/EØS-moder rapportere efter ESRS for at fritage dattervirksomheder i EU/EØS fra at udarbejde deres egen bæredygtighedsrapportering. Vurderingen af ligeværdighed af øvrige standarder er noget som skal vurderes og vedtages af EU Kommissionen.

Ovenstående er også implementeret i Årsregnskabslovens § 99 a stk. 7.

En alternativ mulighed som ikke er behandlet i FAQ'erne fra EU-kommissionen er muligheden for at udarbejde en såkaldt "artificial consolidation" af de dattervirksomheder indenfor EU/EØS som er omfattet af kravet om bæredygtighedsrapportering; denne mulighed fremgår af Regnskabsdirektivets artikel 48i og Årsregnskabslovens § 99 a stk. 11. Mulighed udløber 6. januar 2030, og indeholder en række yderligere spørgsmål som endnu er uklare – herunder samme taksonomiudfordring som beskrevet under afsnit 1 for FAQ 19, 34 og 47, og spørgsmål om hvilken regnskabsregulering de finansielle oplysninger som skal inkluderes i bæredygtighedsrapporteringen skal udarbejdes efter.

5. Immaterielle nøgleressourcer

Oplysninger om immaterielle nøgleressourcer, som skal indgå i ledelsesberetningen (men ikke nødvendigvis i bæredygtighedsrapporteringen), skal også inkludere immaterielle nøgleaktiver, der er indregnet i balancen.

FAQ 81

Immaterielle nøgleressourcer kan således både være i form af medarbejdere med specialkompetencer og viden men altså også regnskabsmæssige aktiverede aktiver såsom knowhow, IP rettigheder, etc.

6. Andet

Udvalgte FAQ'ere, ikke inkluderet i denne publikation, indikerer at gå ud over hvad CSRD direktivet i sig selv giver mulighed for. Dette gælder bl.a. FAQ 70 som omhandler hvorvidt der skal gives en retvisende redegørelse.

Disse FAQ'er vil vi analysere videre på i samarbejde med European Contact Group og Accountancy Europe med henblik på mulig videre drøftelse med Europa-Kommissionen, erhvervet og andre interessenter.